

**ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПИЛИПА
ОРЛИКА**

**СОЦІОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ ТА ФІЛОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.
Завідувач кафедри Стекольников В.А.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

«ФІЛОСОФІЯ

Освітня програма: **Фармація**

Спеціальність: 226 **Фармація, промислова фармація**

Галузь знань: 22 **Охорона здоров'я**

Миколаїв-2021

1. Загальна інформація про дисципліну	
	<p>Силабус навчальної дисципліни «Філософія». Спеціальність: 226 Фармація, промислова фармація Галузь знань: 22 Охорона здоров'я Освітня програма: Фармація</p>
Рівень вищої освіти	Другий рівень - магістр
Статус дисципліни	Цикл дисциплін вільного вибору
Посилання на сайт дистанційного навчання (Moodle)	https://mku.edu.ua Moodle
Викладач (ПІБ, науковий ступінь, наукове звання, посада)	доктор філософських наук, професор Берегова Г.Д.
Контактна інформація викладача (телефон, E-mail викладача)	(gberegova@meta.ua; gberegova7@gmail.com)
Консультації	<p><i>Очні консультації:</i> 14.00- 15.00 – вівторок 14.00 до 15.00 - четвер</p> <p><i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю в робочі дні з 9.30 до 17.30</p>
Мова викладання	українська
2. Опис дисципліни	
Анотація дисципліни	<p>Сучасний етап розвитку характеризується також зверненням до гуманістичних ідей: повернення до людини, її інтересів та цінностей. Разом із тим кожній людині необхідно вміти свідомо орієнтуватися в реальності, визначити своє місце в суспільстві та у світі, шукати розв'язання проблем реалізації своїх потреб та інтересів. Здатність і спроможність розумно орієнтуватися у перетинанні зазначених проблем не формуються автоматично. Їх необхідно відпрацьовувати у процесі вивчення насамперед філософії – теоретично сформульованого визначення світогляду, системи найзагальніших теоретичних поглядів на світ та місце людини у світі.</p> <p>Саме філософія допомагає людині розв'язувати проблеми її буття, сенсу існування, обґрунтовує пріоритетні цінності в житті суспільства, визначає прийнятні шляхи і способи досягнення цих цінностей. Філософія – не просто світогляд, вона є разом із тим також наукою. Це світогляд, що претендує на науковий статус. Розглядаючи універсальні, загальні підстави науки і культури, формулюючи синтетичний погляд на світ, філософія апелює до розуму, логічної обґрунтованості та досвідченої достовірності своїх думок.</p> <p>Свого часу Гегель писав, що філософія особливо потрібна в ті періоди, коли відбувається переворот у політичному житті суспільства, тому що думка завжди передують діяльності і перетворює її. Усе це свідчить про те, що потреба сучасної</p>

	<p>людини у філософських знаннях зростає, а її філософська культура стає найважливішою складовою. Передмова загальної культури, формування якої в сучасних умовах набуває особливого значення. Значну роль відіграє філософія і в професійній підготовці правника. Адже відомо, що право як сфера людської діяльності тісно пов'язане з філософією. Фундаментальні проблеми права, такі як справедливість, воля і рівність, вина і відповідальність та інші, є одночасно і суттєвими філософськими проблемами, а їхнє розв'язання пов'язане з основними філософськими питаннями про сутність людини і зміст її життя, онтологічну структуру світу і засоби його пізнання. Право, таким чином, уже за своїм духом «філософічне», являє собою «філософію на практиці».</p> <p>Вивчаючи філософію, майбутній правник освоює навички логічно аргументованого мислення, опановує культуру ведення діалогу, дискусії, усвідомлює соціально-етичні стимули юридичної діяльності, свою відповідальність за її результати. Філософія в цьому сенсі є способом легітимації правової науки, раціональності як вирішальної основи відповідальної і продуктивної практичної діяльності правника. Ставлячи і вирішуючи питання, що мають достатньо загальний характер, філософія виявляє, усвідомлює, формулює принципи і закони, значущі для правової сфери людської діяльності, допомагає усвідомленню сенсу самої життєдіяльності людини, розвиває здатність орієнтуватися в суперечностях суспільного життя, дає змогу конструктивно діяти в розробленні стратегічних життєвих позицій, порівнянні, обранні та обґрунтуванні правових цінностей, орієнтирів, ідеалів.</p> <p>Отже, уміння усвідомити високий гуманістичний зміст своєї діяльності, обґрунтувати з філософської точки зору власну теоретичну позицію і прийняти практичне рішення є ознакою високого професіоналізму і громадянської чесності правника. Таке обґрунтування, особливо в галузі практичних рішень, не завжди усвідомлюється, однак воно значною мірою визначається домінуючими настановами світогляду правників, і на формування цього світогляду має впливати філософія. Спроби розв'язувати фундаментальні теоретичні проблеми юриспруденції без філософського обґрунтування призводять, як правило, до їхньої релятивізації або догматизації.</p>
Пререквізити	Історій державності та культури України, Етика та деонтологія у формації
Постреквізити	Поведінка споживачів, Основи економічних знань, Психологія спілкування, Інтелектуальна власність
Формат проведення дисципліни	Змішаний (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Moodle), дистанційний. Для заочної форми здобуття освіти можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.
Мета викладання дисципліни	Формування у студентів науково-філософського світогляду.
3. Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми	
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько

	<p>свідомо.</p> <p>ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.</p> <p>ЗК 10. Здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді та з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності.</p> <p>ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
--	--

Результати навчання відповідно до освітньої програми

ПРН 1. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

ПРН 2. Володіти комунікативними навичками на рівні вільного спілкування в професійному середовищі й громадській сфері щодо проблем фармацевтичної галузі.

ПРН 6. Позиціонувати свою професійну діяльність та особистісні якості на фармацевтичному ринку праці; формулювати цілі власної діяльності з урахування суспільних і виробничих інтересів.

5. Ознаки дисципліни

Семестр	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Аудиторна робота	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
3	3	90	12	78	Залік

6. Обсяг дисципліни

Види навчальної роботи	Загальна кількість годин
Лекції	8
Семінарські/Практичні/Лабораторні заняття	4
Самостійна робота	78
Всього	90 год.

7. План вивчення навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні, семінарські, лабораторні заняття	самостійна робота
Тема 1. Філософія як світогляд, її призначення, зміст та функції в суспільстві.	1	0	9
Тема 2. Філософія стародавнього світу.	1	1	8
Тема 3. Філософія середньвічного світу та Відродження.	1	0	9

Тема 4. Європейська та українська філософія Нового часу	1	1	8
Тема 5. Сучасна світова та Українська філософія.	1	1	8
Тема 6. Онтологія	0	0	10
Тема 7. Гносеологія	1	0	9
Тема 8. Антропологія	1	0	9
Тема 9. Соціальна філософія та філософія культури	1	1	8
Загальна кількість годин:	8	4	78

8. Самостійна робота здобувача

Тема	Завдання для самостійної роботи здобувачів	Рекомендована література
Тема 1. Філософія як світогляд, її призначення, зміст та функції в суспільстві.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації Практичне №1.	1-5, 12, 28
Тема 2. Філософія стародавнього світу.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Практичне №.2.	1-5, 14, 17
Тема 3. Філософія середньвічного світу та Відродження.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.3	1-5, 11, 34
Тема 4. Європейська та українська філософія Нового часу	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.4	1-5,
Тема 5. Сучасна світова та Українська філософія.	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.5	1-5
Тема 6. Онтологія	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації Практичне №.6	1-5, 6, 9, 19
Тема 7. Гносеологія	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.7	1-5, 9, 48, 58, 50
Тема 8. Антропологія	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.8	1-5, 8,13, 15,18
Тема 9. Соціальна філософія та філософія культури	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття, доповіді, презентації. Практичне №.9	1-5, 7, 14, 16, 18, 25, 32

9. Технічне та програмне забезпечення (обладнання)

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку для комунікації з адміністрацією, методистом,

викладачами та підготовки рефератів.

10. Список літератури

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Максюта, М. Є.. Філософія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. - 4-те вид., стер. - К. : Урожай, 2017. - 470 с 2. Кисляков В. П. Філософія : навч. посіб. Издательство: НУК. Миколаїв, 2016 3. Попов, М.В. Філософія: підруч. для студ. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / М. В. Попов. - К. : Медицина, 2018. - 343 с. 4. Філософія (філософія, релігієзнавство, логіка, етика і естетика): підручник ; . - Х. : ХУПС, 2017. - 410 с. 5. Шкепу, М. О.. Філософія: навч. посіб.; - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. - 347 с.
Додаткова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрос, Є. І. Интеллект у структурі людського буття / Андрос Є. І. ; НАН України, Ін-т філос. ім. Г. С. Сковороди. - К. : Стилос, 2011. - 358 с. 2. Андрущенко В. П.. Соціальна філософія : історія, теорія, методологія: Юрінком Інтер. К., - 2016 3. Арцишевський, Р. А. Філософська антропологія (філософія людини): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Р. А. Арцишевський. - Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011 . 4. Бабосов, Е. М. Философские проблемы бытия, познания, веры и культуры / Е. М. Бабосов. - Минск : РИВШ, 2013. - 358 с. 5. Бабосов, Е. М.. Философские проблемы бытия, познания, веры и культуры. - Минск : РИВШ, 2010. - 358 с. 6. Біленко Т.І.Філософія Середніх віків : словник-довідник. Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. І. Франка. 2014 7. Білик, О.М. Міф і філософія. - Х. : ЕДЕНА, 2010. - 188 с. 8. Більченко, Є. В. Чужий. Інший. Близький. Філософія діалогу як філософія Третього. - К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. - 388 с. 9. Богданова, Н. Культура життєтворчості особистості. Філософсько-світоглядний аналіз . - К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. - 302 с. 10. Богуцький, Ю.П.. Самоорганізація культури: онтологія, динаміка, перспектива: монографія. - К. : Веселка, 2018. - 199 с. 11. Бондаревич, І. М. Філософія: діалог мислителів, епох, цивілізацій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. ЗНТУ, 2012. - 251 с. 12. Буття людини в суспільстві: відносини, спілкування, духовність. Історико-філософський ракурс ; - К. : Промінь, 2010. - 480 с. 13. Валуйський О. О. Філософія суспільства : навч. посіб.: КНТЕУ. 2013 14. Воловик В. І. Соціальна філософія : монографія. Просвіта.2011 15. Воронкова В. Г.. Філософія розвитку сучасного суспільства: теоретико-методологічний контекст : монографія: 2012 16. Воронова, Г. В. Життєдіяльність людини як соціально-філософська проблема - Запоріжжя : Просвіта, 2007. - 204 с. 17. Горлинський, В. В.. Філософія безпеки і сталого людського розвитку: ціннісний вимір / В. В. Горлинський. - К. : ПАРАПАН, 2017. - 377 с. 18. Грані людського буття: позитивні та негативні виміри антропокультурного - К. : Наукова думка, 2010. - 351 с. 19. Громов, В. Е. Смысл и границы человеческой духовности - Д. : НГУ, 2010. Мисик, І. Г. Історія філософії в Україні. - О. : Фенікс, 2011. - 134 с. 20. Губерський, Л.В. Філософія: історія, суспільство, освіта :

- підручник .. - К. : Київський університет, 2018. - 575 с.
21. Дмитрук Ігор Анатолійович. Філософія Середньовіччя. Стасюк Л. С.К, 2013
  22. Дольська, О. О. Філософія сучасного суспільства.: : Підручник НТУ "ХП", 2012. - 180 с
  23. Єдинак, С. В.. Філософія: Онтологія. Теорія пізнання. Логіка. Етика.: - Суми : Видавництво СумДУ, 2007. - 92 с.
  24. Ивашко, В. А. Принципы эволюции человека - человечества. (Опыт системно-логического анализа философии гуманизма) / В. А. Ивашко. - Кривой Рог :., 2011. - 453 с
  25. Івченко, О.Г. Людина в структурі громадянського суспільства: філософія ідентичності ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К. : Знання України, 2011. - 380 с. Історія української філософії: підручник / С. В. Бондар . - К. : Академвидав, 2008. - 624 с.
  26. Історія філософії словник / ; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. І. Ярошовця ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 2-е вид., переробл. - К. : Знання України, 2012. - 1087 с.
  27. Історія філософії України. Хрестоматія. упорядач: М.Ф. Тарасенко.- К, 2008.
  28. Іщенко, М.П.. Філософія науки: питання теорії і методології: - К. : УБС НБУ, 2010. - 442 с.
  29. Капітон, В. П. Філософія глобальних проблем сучасності Дніпропетр. держ. фін. акад. - Д. : ДДФА, 2010. - 373 с.
  30. Капустин, В.А. О необходимости философской концепции происхождения человека : монография Капустин ; Донецкий. - Корженівський, А. С. Людина як компонент світобудови;. - Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2011. - 239 с.
  31. Каріков, С. А.. Філософія. Розділи: Філософська антропологія, соціальна філософія, філософія культури . - Х. : НУЦЗУ, 2011. - 128 с.
  32. Касьян, В. І. Філософія: відповіді на питання екзаменац. білетів : навч. посіб / В. І. Касьян. - 6-те вид., стер. - К. : Знання, 2017. - 347 с.
  33. Кузь, О. М.. Репрезентації суб'єктності в постсучасності; - Х. : ІНЖЕК, 2010. - 310 с.
  34. Лазарев, Ф. В. Оправдание мудрости / Ф. Лазарев, М. Трифонова. - К. ; Симф. : Синтагма, 2011.
  35. Матвієнко, П. В. Філософська культура: освітні перспективи - Х. : Лівий берег, 2011. - 295 с.
  36. Мацумото, Д.. Человек, культура, психология. Удивительные загадки, исследования и открытия: - СПб. : Прайм-ЕВРОЗНАК, 2008. - 668 с.
  37. Мельник, В.П. Філософія. Наука. Техніка: методолого-світоглядний аналіз;: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. - 592 с. –
  38. Множинська, Р. В. Історія філософії (Антична філософія - Філософія доби Нового часу). Хрестоматія: - К. : КНУТД, 2011. - 223 с.
  39. Мовчан, С. П. Основи філософії науки: навч. посіб. / С. П. Мовчан, О. К. Чаплигін ; - Х. : ХНАДУ, 2016. - 339 с.
  40. Муратова, І. А.. Філософські проблеми наукового пізнання: - К. : НТУУ "КПІ", 2011. - 140 с.
  41. Надурак, В. Релігійна філософія. - 2011. - 135 с.
  42. Наука: от методологии к онтологии - М. : ИФ РАН, 2009. - 285 с. - 500 экз.
  43. Осипов А. О. Філософія науки (методи та форми наукового

	<p>пізнання) : навч. посіб. для самост. роботи: Издательство: Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. 2014</p> <p>44. Осипов, А.О. Онтологія духовності: монографія: у 2 кн. Миколаїв : 2008 .</p> <p>45. Петрушенко В. Л. Філософія. Ч. 2: Історія української філософії. Фундаментальні проблеми сучасної філософії: Вид-во Нац. ун-ту "Львівська політехніка": 2013</p> <p>46. Петрушенко В. Л. Філософія. Ч. 1: Історія світової філософії. Львів.. 2013</p> <p>47. Попович, О. В. Компенсаційно-креативна функція культури К. 2012. - 379 с.</p> <p>48. Пришляк, М. Д. Історія Філософії - Л. : МОН України, , 2007 .</p> <p>49. Ратніков, В. С.. Основи філософії науки і філософії техніки, 2012. - 290 с.</p> <p>50. Рижак, Л. Філософія сталого розвитку людства: - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. - 516 с.</p> <p>51. Самардак, М. М. Філософія науки. Напрями, теми, концепції : навч. посіб. / Самардак М. М. . - К. : Парапан, 2016. - 203 с. -</p> <p>52. Синиця А. С. Філософія : навч.-метод. посіб. : ЛДУФК. 2014</p> <p>53. Скомаровський, В. О. Історія європейської філософії: Нова доба: посібник; Європ. ун-т, Уман. філ. - Умань. - 2012.</p> <p>54. Степаненко, І. В. Життєва компетентність особистості: філософсько-антропологічний та соціокультурний виміри - Х. : ХДУХТ, 2011. - 217 с.</p> <p>55. Суханцева, В. К.. Метафізика культури. - К. : Факт, 2006. - 366 с.</p> <p>56. Теліженко, Л. В. Постнекласична модель цілісної людини / Л. В. Теліженко ; - К. : ЦГО НАН України, 2011. - 283 с.</p> <p>57. Храмова, В. Л.. Личность как духовный феномен;. - К. : Феникс, 2009. - 648 с.</p> <p>58. Цимбал, Т. В.. Людина у пошуках ґрунту. - К. ; Кривий Ріг : Вид. дім, 2010. - 284 с.</p> <p>59. Шаповал, В. М. Трансцендентальні горизонти свободи. - К. : ПАРАПАН, 2010. - 312 с.</p> <p>60. Шенгелая, І. Ш.. Історія філософії. - Севастополь : СевНТУ, 2017. - 369 с.</p> <p>61. Штанько, В. І. Філософські проблеми наукового пізнання - Х. : ХНУРЕ, 2007. - 140 с</p> <p>62. Юрій, М. Ф. Антропология: навч. посібник . - К. : Дакор, 2018. - 421 с.</p>
<p>Інформаційні ресурси в Інтернеті</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України імені Вернадського – http://www.nbuv.gov.ua/; 2. Наукова бібліотека НаУКМА – http://www.library.ukma.kiev.ua/; 3. Психологічна бібліотека – http://psylib.kiev.ua/; 4. Каталог безкоштовних бібліотек мережі – http://allbest.ru/libraries.htm; 5. Національна парламентська бібліотека України – http://nplu.kiev.ua/; 6. Енциклопедія – http://www.e-atlas.com.ua/; 7. Електронна бібліотека – http://www.geocities.com/ukrexlibris/; 8. Українська історична бібліотека – http://www.ukrhistory.narod.ru/; 9. Форекс – київська електронна бібліотека – http://forex-kiev.narod.ru/; 10. Библиографическая справка – http://ukrlib.chat.ru/; 11. Электронная научная библиотека – http://www.money.ukrbiz.net/; 12. Бібліотека "Світ книг" – http://bookworld.com.ua/;

	<p>13. Свободная Философия: свежайшие мысли freephilosophy.net/</p> <p>14. Книги по философии - Философия без границ. Платона Нетplatonanet.org.ua »</p> <p>15. Філософія в Україні www.philosophy.ua/ - Перевести эту страницу</p> <p>16. Філософія Бібліотека українських підручників pidruchniki.ws/filosofiya</p> <p>17. philsci.univ.kiev.ua/biblio/</p> <p>18. Цифровая библиотека по философии filosof.historic.ru/</p> <p>19. Философия - Библиотека Гумер www.gumer.info</p> <p>20. http://filosof.historic.ru/</p>
--	--

11. Політика навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Філософія» потребує знань з історії філософії, періодизації розвитку філософії, історичних особливостей кожного етапа розвитку історії філософії, міста філософії в системі культури, зв'язу філософії з іншими формами культури та формами суспільної свідомості, онтології, гносеології, логіки, антропології, соціальної філософії, філософії культури, а також структури та історичних типів світогляду. Особливості дисципліни, її структуру, категоріальний апарат; закономірності історичного розвитку філософії в контексті розвитку людської цивілізації; основні етапи розвитку філософської думки України; їх суттєві характеристики; найбільш відомих представників філософської думки; світоглядно-гуманістичний зміст соціокультурних змін; людинотворчу природу філософії в цілому. Студент повинен вільно оперувати філософськими категоріями та концепціями; використовувати філософський спосіб мислення; працювати з джерелами; об'єктивно оцінювати місце і роль окремих осіб, історичних подій в контексті загально цивілізаційному та конкретно в історичному контекстах; співставляти різні точки зору та обґрунтовувати свою власну; творчо застосовувати історичну методологію при аналізі актуальних проблем сьогодення у розв'язанні завдань професійної діяльності. В процесі вивчення дисципліни студент повинен володіти та керуватися базовими філософськими категоріями та концепціями, які описують фундаментальну природу філософського знання; вміти визначати головні етапи розвитку філософської думки та її основні досягнення; визначати базові філософські методи; використовувати філософську спадщину для формування основ світогляду. В результаті вивчення дисципліни ключовими засадами повинно бути: здатність до усвідомлення базових засад буття, закономірностей історичного процесу; визначати соціально-культурні цінності та норми, створені в процесі розвитку суспільства; застосовувати знання та вміння щодо специфіки логічного мислення та наукового пізнання у процесі професійного вдосконалення; творчо та креативно мислити; критично оцінювати якість інформації. Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі, тощо. Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття. Для вивчення теми та правильного виконання завдань слід брати до уваги методичні рекомендації щодо підготовки до теми (заняття), зазначені у конспекті лекцій з курсу. На практичних заняттях присутність здобувачів вищої освіти є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Це ж стосується й студентів, які не виконали завдання або показали відсутність знань з основних питань теми. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

12. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	<p>Об'єктом оцінювання є рівень засвоєння програмного матеріалу дисципліни різного характеру та рівня складності на проміжних чи заключних етапах його вивчення.</p> <p>Завданням оцінювання є перевірка: рівня засвоєння певного</p>
-----------------------------------	---

	<p>теоретичного матеріалу; набутих навичок виконання різного характеру практичних і розрахункових робіт з опорою на теоретичні знання; уміння самостійно опрацьовувати теоретичний матеріал і осмислювати зміст теми чи розділу; уміння публічно чи письмово представляти певний матеріал (презентація); уміння інтегрувати необхідні знання із дисциплін, вивчених раніше; уміння аналізувати, синтезувати й оцінювати інформацію тощо.</p> <p>Оцінювання поточного і семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «не зараховано») та шкалу ЄКТС</p>
Критерії оцінювання письмової роботи	<p>Повнота відповіді або виконання завдання; Рівень сформованості логічних умінь: елементарні дії; операція, правило, алгоритм; правила визначення понять; формулювання законів і закономірностей; структурування суджень, умовиводів, доводів, описів.</p>
Критерії оцінювання роботи здобувачів на семінарських заняття	<p>Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати.</p> <p>Під час дискусії важливі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повага до колег, - толерантність до інших та їхнього досвіду, - сприйнятливості та неупередженість, - здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента, - ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів, - я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції, - обов'язкове знайомство з першоджерелами. <p>Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.</p>
Критерії оцінювання роботи здобувачів на практичних заняттях	<p>Повнота відповіді або виконання завдання. Рівень самостійності здобувача. Рівень навчально-пізнавальної діяльності.</p>
Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів	<p>Повнота відповіді або виконання завдання. Рівень самостійності здобувача. Сформованість навчально-інформаційних умінь. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь. Рівень сформованості фахових вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль у формі заліку, екзамену здійснюється на основі зарахування всіх виконаних здобувачами завдань (для цього отримані бали сумуються, а їх кількість не повинна бути меншою, ніж 50 % завдань)</p>

Узагальнені критерії оцінювання відповіді здобувача на екзамені

За шкалою ECST	Сума балів	Оцінка за нац. шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
A	90-100	5 відмінно	Глибокі знання передбаченого програмного матеріалу. Грамотні і логічні відповіді на поставлені запитання. Здобувач приймає правильні рішення при розв'язанні практичних завдань, бездоганно володіє прийомами роботи з устаткуванням, приладами та комп'ютером; самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.
B	82-89	4 добре	Знання суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Здобувач самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.
C	75-81	4 добре	Знання суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Здобувач самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.
D	64-74	3 задовільно	Знання неповні, поверхневі. Здобувач відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
E	60-63	3 задовільно	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.
FX	35-59	2 незадовільно з можливістю повторного складання	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.
F	1 -34	2 незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

